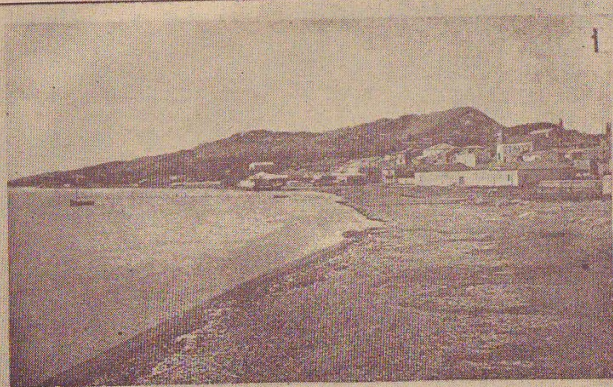

Κεφαλληνία: 1. "Αποφis του "Αργοστολίου. 2. Δάσος ελάτων επί του βρους Λίγος. 3. "Η εκκούνιπετρος εις τόν κόλπον του "Αργοστολίου. 4. "Αποφis της καμπούλεας "Ασας.

Κεφαλληνίαι: 1 και 2. *Απόψεις του Ληξουρίου. 3 *Αποψη της κοινοπόλεως Άγία Εύφημια. 4. *Η Σάμη Κεφαλληνίας.

λαρίων ή 38 περίπου δισεκατομμυρίων δραχμών, υπερβαίνει την συνολική προπολεμική αξία της αλίειας μας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται και 12 μεγάλα πλοία ανοικτής θαλάσσης, τα οποία διετέθησαν εις άλιευτικούς συνεταιρισμούς, εξαιρείσει ενός, όπερ διετέθη εις τόν Έλληνικόν Υδροβιολογικόν Ίνστιτούτον της Ελλάδος, διά τήν διενέργειαν επιστημονικών έρευνών διά τήν άλιεian, κατόπιν καταλλήλου εξοπλισμού τού σκάφους.

Τό Έλληνικόν Υδροβιολογικόν Ίνστιτούτον. Όταν κατά τά έτη 1911—1914 έτέθησαν αι βάσεις τής αναδιοργανώσεως τής άλιείας μας έδόθη πρωταρχική σημασία εις τήν όργανωσιν τού επιστημονικού τομέως τής άλιείας. Άτυχώς ένεκα διαφόρων αιτίων ή καθυστέρησις τού τομέως τούτου υπήρξεν αντίστοιχος πρός τήν κατάπτωσιν τού κλάδου. Μετά μακράν σταδιοδρομίαν τής υπηρεσίας άλιείας, αυτή έστρεψε επιστημονικών έργαστηρίων συγχρονισμένων και έμφυχόν επιστημονικού ύλικού. Υπό τής Διευθύνσεως Τεχνικής Οργανώσεως Άλιείας κατεβλήθη έντονος προσπάθεια νά όργανωθή ό τομέως ούτος, πλην όμως αι δυσχέρειαι τής έμπλεκόμευ περιόδου και έσωτερικαι αντίδρασεις άνέτρεψαν τήν προσπάθειαν ταύτην.

Τό κενόν ανέλαβε νά καλύψη ή Άκαδημία Αθηνών με τήν πρωτοβουλίαν τού καθηγητού τού πανεπιστημίου και μέλους αυτής Σπ. Δοντά και άλλων μελών της, ως και καθηγητών τού πανεπιστημίου. Διά τού νόμου 469) 11.7.1945 ίδρύθη τό Έλληνικόν Υδροβιολογικόν Ίνστιτούτον, όπερ υπήχθη υπό τήν δικαιοδοσίαν τού υπουργείου Θρησκευμάτων και Έθνικής Παιδείας. Αι πρώται δαπάναι εκαλύφθησαν διά δωρεάν τού δήμου Πειραιώς, τής Τραπέζης τής Ελλάδος, τής Αγροτικής Τραπέζης και Ιδιωτών.

Τό Ίνστιτούτον έστεγάσθη κατά τήν ανουσίαν 1946, κατόπιν καταλλήλων μετασκευών, εις τό έν Πειραιεί μέγαρον Σκουλούδη και έτέθη υπό τήν γερικήν έπισημοσύνην τού Σ. Δοντά.

Διά τās πρώτας επιστημονικάς έρευνας διετέθη υπό τού υπουργείου Έμπορικης Ναυτιλίας τό πετρελαιοκίνητον σκάφος «Γλαύκη», καταλλήλως δισκευασθέν και εξοπλισθέν με τά όλίγα δισωθέντα θαλασσογραφικά όργανα τής τέως θαλασσογραφικής έπιτροπής και τής υδρογραφικής υπηρεσίας τού βασιλικού ναυτικού. Διά τās πρώτας θαλασσογραφικάς έργασιας μετεκλήθη υπό τής ΟΥΝΡΡΑ ό Γάλλος υδροβιολόγος Μπελλάκ. Μετά έν έτος, ήτοι κατά Φεβρουάριον 1947, παρεδόθη εις τό Έλληνικόν Υδροβιολογικόν Ίνστιτούτον ό υδροβιολογικός σταθμός Ρόδου, τελείως συγχρονισμένος επιστημονικός σταθμός, ίδρυθείς κατά τήν Ιταλικήν κατοχήν τής Δωδεκανήσου, με ένυδρείον και λοιπά επιστημονικά όργανα.

Τό Έλληνικόν Υδροβιολογικόν Ίνστιτούτον ενισχύθη με έν από τά 12 μεγάλα άλιευτικά σκάφη, άτινα έκόμισεν ή ΟΥΝΡΡΑ, τό «Οχάιο Στέπ», τό όποιον μετεσκευάσθη ειδικώς εις πλοίων επιστημονικών έρευνών, εξοπλισθέν με τά καταλλήλα όργανα και λοιπά έγκαταστάσεις.

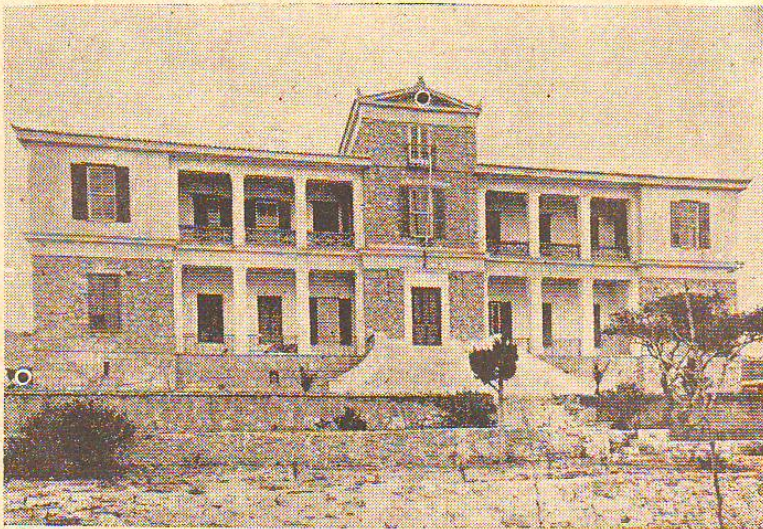
Αι έπιδιώξεις τού Έλληνικού Υδροβιολογικού Ίνστιτούτου είναι: 1) Νά συγκεντρώσθη κατά τό δυνατόν πληρεστέρας γνώσεις τών υδροβιολογικών συνθηκών, αιτίνας επηρεάζουν τήν άλιεian τών ελληνικών θαλασσών, και νά καθοδηγήσθη τήν άλιευτικήν τάξιν, βάσει τών επιστημονικών διαπιστώσεων, εις τήν άρτιότεραν και άποδοτικώτεραν εκμετάλλευσιν τής θαλασσίας άλιείας. 2) Νά προβή εις τήν θεωρητικήν και έφαρμοσμένην βιολογικήν και υδρολογικήν έρευναν τών ελληνικών υδάτων, πρός συγκέντρωσιν τών στοιχείων άτινα θα επιτρέψουν τήν ταχύτεραν άξιοποίησιν και όλοκληρωτικήν εκμετάλλευσιν επί επιστημονικών βάσεων τών ελληνικών ίχθυοτρόφων υδάτων, τών λιμνών και τών λιμνοθαλασσών. Διά τόν τομέα τούτον διαγράφονται δύο κλάδοι έργασιας: α) ή γεωλογική και έδαφολογική έρευνα, ή ακριβής μορφομετρία, ή αναλυτική έρευνα τής υδρολογίας, έν συνδυασμό με τās συνθηκάς παροχής, διαρροής και αποχετεύσεως τών υδάτων τών λιμνών, ή έξέτασις τών βιολογικών συνθηκών και ή εξακριβώσις τής επιδράσεως τών συνθηκών επί τού χημισμού τών υδάτων και αντίστροφως και β) ό έμπλουτισμός τών λιμνών διά πλέον εξηγησιμένον ίχθύων και ή εξαφάνισις τών άχρηστων, μετά προηγουμένην σπουδήν τής οικονομικής άξιας τών ίχθύων γλυκέων υδάτων και τής άποδόσεως αυτών.

Διά τήν έφαρμογήν τού εύρητάτου προγράμματος τού Έλληνικού Υδροβιολογικού Ίνστιτούτου προβλέπεται ή ίδρυσις υδροβιολογικών σταθμών: α) εις Θεσσαλονίκην διά τήν διερεύνησιν τού βορείου και βορειοανατολικού Αιγαίου

και τών λιμνών Θράκης και Μακεδονίας, και β) εις Πάτρας, διά τήν διερεύνησιν τών θαλασσίων περιοχών Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και τών λιμνοθαλασσών και λιμνών Δυτικής Στερεάς Ελλάδος και τής Πελοποννήσου.

Διά τήν συμπλήρωσιν τών έγκαταστάσεων τού έν Πειραιεί Έλληνικού Υδροβιολογικού Ίνστιτούτου, τόν έμπλουτισμόν τού με όργανα, βιβλία και άλλας βασικάς οργανωτικάς ανάγκας, διετέθησαν υπό τής ελληνικής κυβερνήσεως και τής Αμερικανικής Αποστολής Βοηθείας δραχμαί 500 έκατομμύρια και 50.000 δολάρια, χωρίς νά αποκλείεται ή περαιτέρω οικονομική ενίσχυσις τού, αντίστοιχως πρός τήν πρόδον τών έργασιών τού.

Κατά τά έτη 1947—1948 εξετελέσθησαν τρεις θαλασσογραφικοί πλόες, έξ ών ό πρώτος υπό τού Μπελλάκ εις τό νοτιοανατολικόν Αιγαίον και εις τήν Δωδεκανήσον, οι δέ δύο άλλοι υπό τού Έλληνοσ υδροβιολόγου Κ. Λασκαρίου εις τήν ίδίαν περιοχήν και εις τόν Εύβοϊκόν κόλπον, εις τήν πε-

Τό κεντρικόν κτίριον τού Έλληνικού Υδροβιολογικού Ίνστιτούτου εις Πειραιά.

ριοχήν τής Σκιάθου, ως και εις τόν έσωτερικόν Σαρωνικόν. Οι πλόες ούτοι είχαν άντικειμενικόν σκοπόν τόν έμπλουτισμόν τού ένυδρείου Ρόδου και τήν έρευναν τής βιολογίας και τής άλιείας τής σασδέλλας εις τās ελληνικάς θαλάσσας. Η διά τήν σαρδέλλαν έρευνα άποβλέπει άφ' ένός νά όλοκληρώσθη τών κύκλων τών γνώσεων τής επιστήμης επί τού ίχθύος τούτου έν τή Μεσογείω και άφ' έτέρου νά συμβάλει εις τήν πλήρη διαπίστωσιν τών στοιχείων εκείνων, εκ τών όποιων θα όδηγηθή ή άλιευτική τάξις εις πλέον άποδοτικήν άλιευσιν τής σαρδέλλας εις τās ελληνικάς θαλάσσας.

Παράλλήλως πρός τήν όργανωσιν τού επιστημονικού τομέως τής άλιείας μας άναμένεται, κατά κοινήν προσδοκίαν, ή πλήρης άνασυγκρότησις τού κλάδου εις δλους τούς τομείς αύτου. Εύτύχως ό τεχνικός εξοπλισμός με πλοία και μέσα άλιείας παρέχεται με έντονον έπάρκειαν χωρίς εις τά κομισθέντα είδη υπό τής ΟΥΝΡΡΑ και εις τās οικονομικά μέσα, άτινα θα παράσχη συμπληρωματικώς τό Σχέδιον Μάρσαλ κατά τά άμέσως έπόμενα έτη.

Απομένει όμως και εις άλλος τομείς, όστις έχει μεγάλην ζωτικότητα διά τήν άλιεian μας. Τό έμφυχον ύλικόν τής άλιείας μας. Οι φορείς τής έργασιας, εις τήν παραγωγήν, τήν συντήρησιν, μεταφοράν, διάθεσιν και καταγερασίαν (βιομηχανική και βιοτεχνική) τών προϊόντων άλιείας μας. Χάρης εις τήν δημιουργικήν των Ικανότητα και εις τούς μόχθους των, έφθασεν ή άλιεία μας άδοθήτος εις τό σημερινόν πεδίο. Άλλά τά στοιχεία ταύτα δεν άρκούν διά τήν μελλοντικήν εξέλιξιν τής άλιείας μας, ή όποία όπό άναμική και καθυστερμένη βιοτεχνία πρέπει νά εξελιχθή εις συγχρονισμένην, οικονομικώς εύρωστον και δημιουργικήν βιομηχανίαν.

Τό έμφυχον ύλικόν, οι φορείς τής δημιουργικής εν τή άλιευτική βιομηχανία μας, ύστερεί εις άριθμόν, εις τεχνικήν κατάρτισιν, αντίστοιχον πρός τήν τεχνικήν εξέλιξιν τού κλάδου καθ' όλον τόν κόσμον, εις επιχειρηματικήν Ικανότητα, εις οικονομικήν σκέψιν, εις οικονομικήν έπίγνωνσιν και εις κεφάλαια, τά όποια άποτελούν τό κίνητρον τού μηχανισμού τής άλιείας μας.

Σπύρος Τσακάκης

Τὸ «Ἐργαστήριον Ἀλιευτικῶν Ἐρευνῶν, Ἐκτὸς τοῦ «Υδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου» τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τοῦ ὁποῖου σκοπὸς εἶναι ἡ ἐκτέλεσις ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν διὰ τὴν συλλογὴν στοιχείων, ἵνα ἐπὶ τῆ βάσει αὐτῶν ἐπιδιωχθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἰχθυοπαραγωγῆς καὶ ἡ προστασία τῶν ἰχθυοσποθεμάτων τῶν ἐλληνικῶν θαλασσῶν, ἀναπτύσσει παραλλήλως δραστηριότητα πρὸς τὴν ἴδιαν κατεύθυνσιν καὶ τὸ «Ἐργαστήριον Ἀλιευτικῶν Ἐρευνῶν» τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον στεγάζεται εἰς τὸ παρὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Πειραιῶς κτίριον τοῦ

Χαρτογράφει τοῦ θαλασίου βυθοῦ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

ὕδροβιολογικοῦ Ἰνστιτούτου. Τὸ ἔργαστήριον ἀλιευτικῶν ἐρευνῶν ὠργανώθη τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1948 διὰ τὴν ἔρευναν τῶν ἰχθῶν καὶ τῶν ἐχόντων οἰκονομικὴν σημασίαν ἄλλων ὑδροβίων ὀργανισμῶν πρὸς ἐπίτευξιν τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ἀλιευμάτων καὶ τῆς καλύτερας συντηρήσεως τῶν μέσων καὶ τῶν προϊόντων ἀλιείας. Τὸ ἔργαστήριον αὐτὸ ἔχει διαδεχθῆ τὸν ἰδρυθέντα κατὰ τὸ 1914 «Θαλάσιον Ὑδροβιολογικὸν Σταθμὸν», ὅστις εἶχε λειτουργήσει ὑπὸ τὴν διαδοχικὴν διεύθυνσιν τῶν Ντ. Βιντισκουέρα, Π. Παναγιωτοπούλου, Γ. Ἀθυνασοπούλου καὶ Ν. Σπεράντα. Αἱ κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐργασίαι τοῦ ἔργαστηρίου ἀλιευτικῶν ἐρευνῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Χ. Σερμπέτη ἐξετάθησαν ἱκανοποιητικῶς τὸσον εἰς τὸν ὑδροβιολογικὸν τομέα, ὅσον καὶ εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ τὸν στατιστικὸν τοιοῦτον. Κατὰ τὸ 1948 ἤρχισεν ἡ μελέτη ὀλοκλήρου τοῦ βιολογικοῦ κύκλου τῶν ἀλιευομένων ἰχθῶν τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἡ ἔρευνα τῶν ἐν χρήσει μεθόδων ἀλίσεως (παστώματος) διὰ πειραματισμῶν συντηρήσεως ἰχθῶν, ἡ συγκέντρωσις στοιχείων ἐκ διαφόρων ἀλιευτικῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος δι' οἰκονομικὰ ἐρεῦνας, ἡ παρακολούθησις τῆς κινήσεως τῶν ἰχθυογαρῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἡ παρακολούθησις τῆς κατὰ μῆνα παραγωγῆς τῶν κυριωτέρων ἰχθυοτροφείων καὶ λιμνῶν, καὶ γενικῶς ἡ συγκέντρωσις καὶ ἐπεξεργασία τῶν στατιστικῶν στοιχείων τῆς ἀλιευτικῆς κινήσεως ὅλης τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἀνακοινοῦνται ὅταν γίνεται δυνατὴ ἡ ἐκδοσις τοῦ ἔτησιου «Δελτίου» τοῦ ἐκδιδόμενου ὑπὸ τῆς διευθύνσεως ἀλιείας τοῦ ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἡ ἰχθυοπαραγωγή τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἀρμόδιων ὑπηρεσιῶν συνεγράφη κατὰ τὸ 1948 κατόπιν ἐντολῆς τῆς Οὔνρα ἐιδικὴ μελέτη περὶ τῆς ἐλληνικῆς ἀλιείας, ὑπὸ τοῦ Γαλλοῦ ὑδροβιολογοῦ Γκ. Μπελλόκ. Διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν ἐτοιμάζεται ἤδη κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1950 ἡ ἐκδοσις παρομοίου ἔργου ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου Συντονισμοῦ διὰ τῆς συνεργασίας ἐιδικῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων. Πολύτιμα σχετικὰ στοιχεῖα ἔχει δημοσιεύσει τὸ ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸ κατὰ τὸ 1949 ἐκδοθὲν «Δελτίον Ἐργαστηρίου Ἀλιευτικῶν Ἐρευνῶν», εἰς τὸ ὁποῖον ἐκτίθεται ἡ κίνησις τῆς ἐλληνικῆς ἀλιείας καὶ ἐνδιαφέρουσαι ἐπιστημονικαὶ μελέται περὶ τῶν δυνατοτήτων ἐξελίξεως τῆς ἀλιευτικῆς παραγωγῆς εἰς τὴν χώραν μας.

Τὸ 1949 ἡ ἔτησις ἰχθυοπαραγωγή τῆς Ἑλλάδος ἀνῆλθεν εἰς 38.000 τόνους, ἐναντι 33.600 τοῦ 1948 καὶ 25.000 τοῦ 1938.

Κατὰ τὸν ὑδροβιολόγον Χρ. Δ. Σερμπέτη ἡ ἀλιευτικὴ παραγωγή τοῦ 1947 ἀνῆλθεν εἰς τὰ 90 τοῖς ἑκατόν τῆς πρό

τοῦ 1940. Συμφώνως πρὸς τὰς πληροφορίες τοῦ ἴδιου ἡ ἀλιευτικὴ παραγωγή τοῦ 1948 ὑπολογιζομένη ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀλιευτικῶν σκαφῶν ἐκάστης περιοχῆς ἔχει ὡς ἑξῆς :

Ἀλιευτικὸς στόλος Ἀλιεύματα 1948:

1.	Περιοχῆς Πειραιῶς	7.360	τόνοι
2.	» Κεντρ. καὶ Δ. Μακεδονίας	6.065	»
3.	» Χαλκίδος	4.675	»
4.	» Βόλου	2.710	»
5.	» Πατρῶν	2.290	»
6.	» Μυτιλήνης	1.865	»
7.	» Καβάλας	1.745	»
8.	» Κρήτης	1.265	»
9.	» Χίου	1.220	»
10.	» Σάμου	1.025	»
11.	» Κυκλάδων	840	»
12.	» Πρεβέζης	760	»
13.	» Καλαμῶν	530	»
13.	» Ἀλεξανδρουπόλεως	450	»
15.	» Κερκύρας	400	»
16.	» Δωδεκανήσου	400	»

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐναντι ἐκάστης περιοχῆς ἀναγραφόμενον ποσὸν ἀλιεύματος τοῦ ἀλιευτικοῦ στόλου ἐκάστης ἐξ αὐτῶν δὲν σημαίνει ὅτι ἠλιώθη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην. Σημαίνει ἀπλῶς ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ ἀλιεύματος εἶναι τὸ πρῶτον τῆς ἐργασίας τῶν νηολογημένων εἰς τὴν περιοχὴν ἀλιευτικῶν πλοίων, τὰ ὁποῖα ἀλιεύουν κατὰ καιροὺς εἰς διαφόρους περιοχάς. Κατὰ ταῦτα τὰ ἐναντι ἐκάστης περιοχῆς ποσὰ ἀλιευμάτων εἶναι τελείως διάφορα ἀπὸ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὑδάτων τῆς περιοχῆς.

Κατὰ τὰ στατιστικὰ δεδομένα τοῦ 1938, ἡ σύνθεσις τῶν ἀλιευμάτων ὀλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος εἶναι : 1) Σαρδέλλα, Φοῖσσα 25,73 τοῖς ἑκατόν, 2) Μαρίδα, τσέρουλα 13 τοῖς ἑκατόν, 3) Γάβροι, χαψιά 9,35 τοῖς ἑκατόν, 4) Μπαρμπούνια 66,35 τοῖς ἑκατόν, 5) Γόπες 5,33 τοῖς ἑκατόν, 6) Διάφορα 39,25 τοῖς ἑκατόν.

Κατὰ τὸ 1948 κατόπιν ἐπεξεργασίας τῶν ἀλιευμάτων τῆς Θεσσαλονίκης ἡ κατὰ εἶδη ἀναλογία αὐτῶν ὥριση ὡς ἑξῆς :

1) Σαρδέλλα 40,15 τοῖς ἑκατόν, 2) Σαυρίδια 10,37 τοῖς ἑκατόν, 3) Γαῦρος 9,17 τοῖς ἑκατόν, 4) Σουπιές, καλαμάρια, μοσχοῖ, χταπόδια, θράμια 5,75 τοῖς ἑκατόν, 5) Κεφαλοῖ 4,20 τοῖς ἑκατόν, 6) Μπαρμπούνια 4,06 τοῖς ἑκατόν, 7) Βακαλοῖ 3,27 τοῖς ἑκατόν, 8) Σελάγια 2,34 τοῖς ἑκατόν, 9) Τόνοι 1,75 τοῖς ἑκατόν, 10) Παλαμιδες 1,58 τοῖς ἑκατόν, 11) Γόπες 1,12 τοῖς ἑκατόν, 12) Γλώσσες 1,04 τοῖς ἑκατόν.

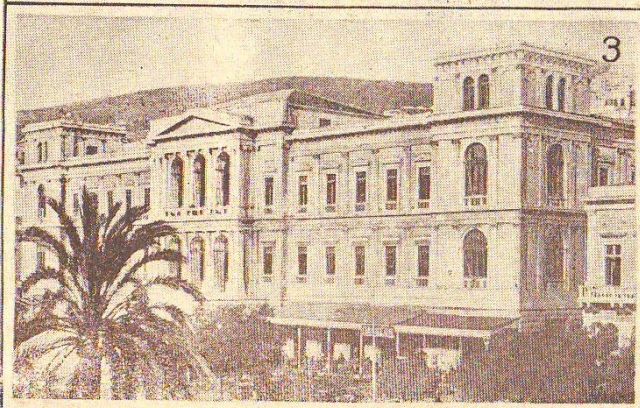
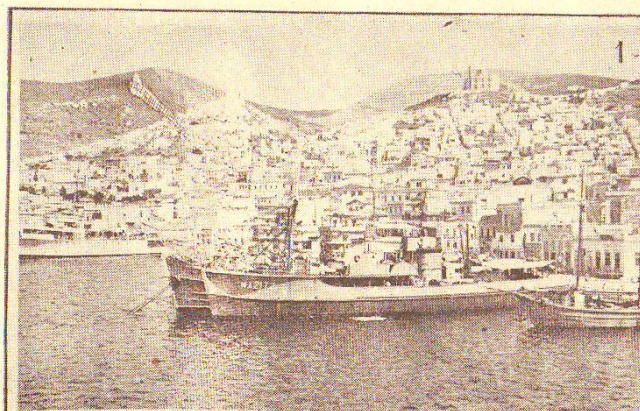
Εἰς κιλὰ ἡ σύνθεσις τῶν ἀλιευμάτων Θεσσαλονίκης κατὰ τὸ 1948 ἦτο: Σαρδέλλα 1.743.096, Σαυρίδια 436.904, Γαῦρος 387.364, Κεφαλόποδα (σουπιές, καλαμάρια κλπ.) 243.993, Κεφαλοῖ 177.320, Μπαρμπούνια 171.610, Βακαλοῖ 138.811, Σελάγια 92.602, Τόνοι 75.546, Παλαμιδες 67.271, Γόπες 47.296, Γλώσσες 44.175, Λαυράκια 36.069, Σκυλόψαρα 35.322, Γαρίδες 26.882, Λούτιοι 22.566, Γοφάρια 21.172, Τσιπούρες 19.755, Κολιοῖ 13.622 καὶ διάφορα 543.948.

Ἀλεσθητικῶς οἱ συνθετέρον ἀπαντῶντες εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ βορείου Αἰγαίου πελάγους ἐνδημικοὶ καὶ μεταναστευτικοὶ ἰχθύες εἶναι: ἀθρίνα, γαλιός, γλώσσα, γόπα, γοφάρι, γύλος, δράκαινα, κέφαλος, κοπάνι, κωδιός, λαβράκι, λούτσος, λυθρίοι, μαγιάτικο, μελανούρι, μουγοῖ, μευδιάστρα, μπακαλιάρος, μπαρμποῦνι, μουρμούρα, μυλοκόπι, Ἐφιός, παλαμιδα, πέγκα, ρίνα, ροφός, σαλιάρα, σαγός, σαρδέλλα, σαυρίδι, σελάχι, σκορπιός, σκουμπρί, σκυλόψαρα, σμέρνα, σπάρος, συναγρίδα, τσιπούρα, φαγγρί, χάνος, χαψί, χέλι καὶ χελιδνόψαρα.

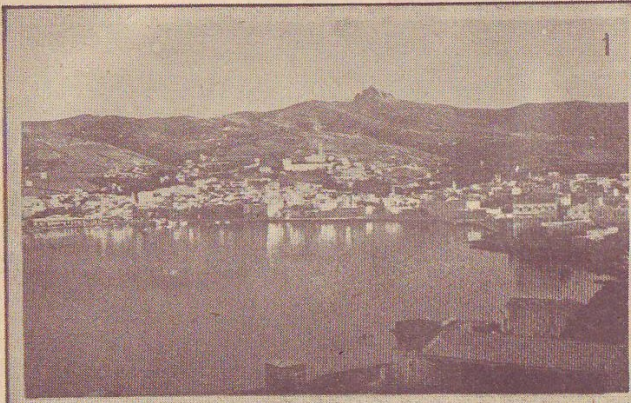
Ἡ κατὰ τὸ 1949 καὶ τὸ 1948 ἔτησις κατανάλωσις ἀλιευμάτων εἰς μερικὰς ἐκ τῶν μεγαλύτερων πόλεων τῆς Ἑλλάδος ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ παρατιθέμενου πίνακος :

Καταναλωθέντα ἀλιεύματα εἰς κιλὰ

	Ἔτος 1949	Ἔτος 1948
Ἀθῆναι	4.646.449	
Πειραιεύς	1.378.731	1.906.742
Θεσσαλονικη	4.596.526	4.345.324
Πάτραι	1.830.209	1.650.000
Βόλος	994.477	834.000
Ἡράκλειον		160.000
Χαλκίς	583.125	320.000
Λάρισα		170.000
Καλαμάκι	238.600	325.000
Ἄρτα		108.000
Πρέβεζα		92.000
Κόρινθος		83.000
Ἀλεξανδρουπόλις		312.000
Φιλιατρά		6.500
Ἰωάννινα	218.300	130.000
Καλαμάκι	238.600	
Χίος	384.500	
Αἰκατερίνη	318.000	
Τρίκαλα	242.000	
Ἐρμούπολις	44.900	

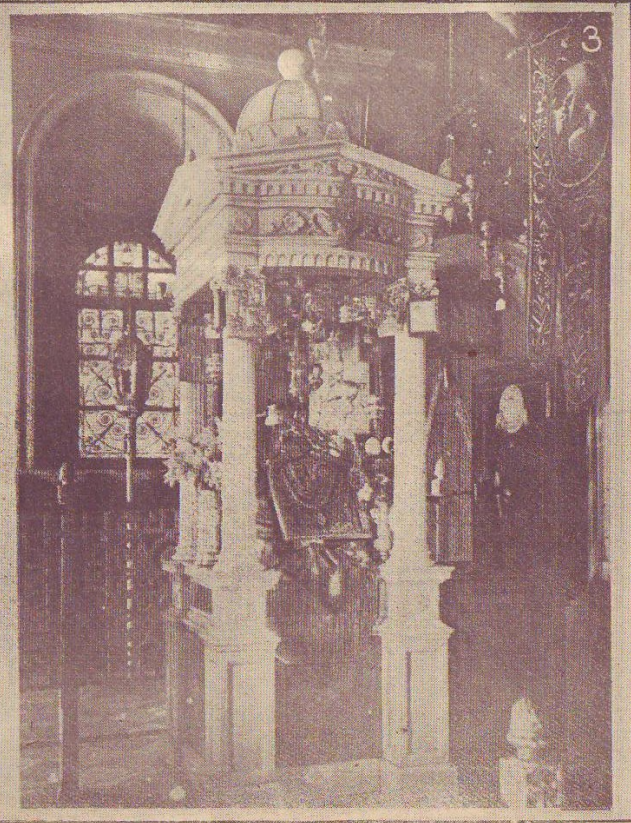
Σύρος: 1. Άποψις τοῦ κεντρικοῦ τμήματος τῆς Ἐρμουπόλεως ἀπὸ τὸν λιμένα. 2. Γραφικὴ ἄποψις τῆς Ἐρμουπόλεως. 3. Τὸ Δημᾶρχεϊοῦ. 4. Ἡ ὁδὸς Ἐρμού τῆς Ἐρμουπόλεως

1

2

3

Τήνος : 1. Άποψη της πόλεως και του λιμένος. 2. Ή πρόσφης του ναού της Εύαγγελιστρίας. 3. Ή θαυματουργός εικών της Παναγίας.

Ο πόλεμος 1940—1941 και η τετραετής εχθρική κατοχή έμειψσε τον αριθμό των άλιευτικών σκαφών κατά 25 τοίς εκατόν. Κατά τους πρώτους μήνας μετά την λήξιν του Β' Παγκοσμίου πολέμου η διά δυναμίτιδος παράνομος άλιεία υπήρξεν ο κυριώτερος τρόπος συλλήψεως Ιχθύων. Το 1945 συνετάχθησαν υπό των αρμοδίων πίνακες των πάσης φύσεως άναγκαιών άλιευτικών έφοδίων, τα όποια παρηγγελέθησαν μέσω της Ούγγρας. Αί παραγγελίαί δέν έπραγματοποιήθησαν εξ έλοκλήρου, άφίχθησαν δέ μέχρι του 1947 αί εξής ποσότητες: Δίκτυα έτοιμα 16.650 κιλά, σκάφη άλιευτικά 12, έν σκάφος άλιευτικών έρευνών, 269 μηχαναί, 9 αυτοκίνητα ψυγεία, 10 ψυγεία ξηράς, άγγιστρα 17.166 κιλά, σχοινία 560.000 κιλά, σαρματόσχοινα 282.500 κιλά, πίσσα-κατράμι 171.700 κιλά, στουπί 78.100 κιλά, χρώματα 419.300 κιλά, κάνναβια άκατέργαστος 628.000 κιλά, νήματα βαμβακερά 373.950 κιλά, νήματα λινά 33.800 κιλά, λοιπά έφοδία 278.600 κιλά. Διά των γενομένων διανομών και του ήλιου των Έλλήνων άλιέων η Έλλάς εύρεθη κατά το τέλος του 1947 εις θέσιν τούλάχιστον ίσην με την πρό του Β' Παγκοσμίου πολέμου πρόσ απόψεως άλιευτικού στόλου. Ούτω κατά το 1947 τά προκομισθέντα ποσά έντοπιών άλιευμάτων εις τας τρεις από τας κυριώτερας άγοράς της Έλλάδος ήσαν:

Αθήναι	4.880.000	κιλά
Πειραιεύς	1.379.815	»
Θεσσαλονίκη	3.250.000	»

Η ανάπτυξις της ελληνικής άλιείας έπεδιώχθη κατά κύριον λόγον: α) Με την μηχανοκίνησιν των σκαφών της μικράς άλιείας και τον έφοδιασμόν αυτών με άφθονα και ποιήκια μέσα άλιείας. Διά του τρόπου αυτού επιδιώκεται η επέκτασις της δράσεως της μικράς άλιείας διά της τακτικής εκμεταλλεύσεως και των πλέον μεμακρυσμένων σημείων των παραλιών της χώρας και η παραγωγική άπασχόλησις των άλιέων μας καθ' όλην την διάρκειαν του έτους με το κατάλληλον εργαλείον δι' έκάστην εποχήν. β) Με την αύξησιν της χωρητικότητας των σκαφών της μέσης άλιείας, την αύξησιν της ιπποδυνάμεως των μηχανών αυτών και τον σύγχρονον έφοδιασμόν των με τά νεώτερα τεχνικά μέσα, εις τρόπον ώστε η άκτις της δράσεώς των και ο χρόνος της παραγωγικής των εργασίας να αύξηθούν. Πρό του 1940 αί ήμέραι των ελληνικών άλιευτικών σκαφών περιωρίζοντο εις 150—170 το έτος. Κατά το 1948 έπεδιώχθη η μηχανοκίνησις των σκαφών της μικράς άλιείας εις τά 15 τοίς εκατόν του συνόλου των άλιευτικών λέμβων θαλάσσης.

Μηχανότρατες	250
Γρι—γρι	250
Σκάφη μικράς άλιείας	5.000
Λέμβοι λιμνών και Ιχθυοτροφείων	800
Σκάφανδρα σπογγαλιείας	100

Κατά τας άρχάς του 1949 ο άλιευτικός στόλος της Έλλάδος είχε την εξής σύνθεσιν:

Μηχανότρατες	268
Γρι—γρι	279
Τράτες μικράς άλιείας	975
Γρίποι	326
Δίκτυα	3518
Παραγάδια	2031
Διάφορα	281

Κατά τας άρχάς του 1949 η συνθεστέρα ιπποδύναμις των μηχανών γρι—γρι ήτο 11—25 ίππων και των μηχανών μηχανότρατας 41—60 ίππων, είχαν δέ:

Μηχανάς	61—80	ίππων	35	σκάφη
»	81—100	»	29	»
»	101—150	»	20	»
»	151—200	»	12	»
και άνω των	200	»	4	»

Δοθέντος ότι μηχανότρατα με μηχανήν κάτω των 60 ίππων δέν είναι δυνατόν να άλιεύσι εις βάθη μεγαλύτερα των 200

μέτρων, ενώ διά την εκμετάλλευσιν των ελληνικών θαλάσσιων είναι απαραίτητον να έκταθώμεν εις βάθη μεγαλύτερα, συμπεραίνεται ότι η ελληνική μηχανότρατα επιδέχεται άκομη μεγαλύτερη βελτίωσιν.

Οι άπασχολούμενοι εις την άλιείαν έν Έλλάδι.

Λόγω της άξιας την όποιαν απέκτησε κατά την κατοχήν το πάσης ποιότητας άλιευμα διά την συντήρησιν εις την ζωήν του πεινώντος πληθυσμού της χώρας, έστράφησαν τότε προς την άλιείαν πολλοί, ξένοι άλλοτε προς το άλιευτικόν έπάγγελμα. Ένεκα τούτου μη ύπαρχούσης νεωτέρας από του 1940 άπογραφής του πληθυσμού ο ύπολογισμός του αριθμού των Έλλήνων άλιέων έγένετο υπό του Έργαστηρίου Άλιευτικών Έρευνών επί τη βάσει των άποδοθειμένων εργασθέντων κατά το 1948 άλιευτικών σκαφών. Είς τον παραθέμενον πίνακα αί σημειούμεναι περιφέρειαι είναι εύρύτεραι, περιλαμβάνουν δέ όχι μόνον τους άλιείς θαλάσσης, άλλα και τους των έσωτερικών υδάτων.

	Αριθμός άλιέων
1. Κεντρική και Δυτική Μακεδονία	4.500
2. Περιοχή Πειραιώς	5.000
3. » Χαλκίδος	2.500
4. » Βόλου	2.000
5. » Πατρών	2.000
6. » Μυτιλήνης	1.700
7. » Κυκλάδων	1.500
8. » Πρεβέζης	1.100
9. » Καβάλας	1.000
10. » Χίου	900
11. » Κρήτης	800
12. » Καλαμών	800
13. » Σάμου	750
14. » Κεοκώρας	700
15. » Δωδεκανήσου	700
16. » Αλεξανδρουπόλεως	650

Η έφαρμογή του προγράμματος οργανώσεως και ανάπτυξεως της ελληνικής άλιείας προϋπέθετε την ύπαρξιν πυκνού δικτύου άρτίως οργανωμένων άλιευτικών συνεταιρισμών. Είς τον άλιευτικόν κόσμον της χώρας μας η συνεταιριστική ιδέα ένεφανίσθη με καθυστέρησιν έν συγκρίσει προς τους γεωργούς. Ο πρώτος άλιευτικός συνεταιρισμός ιδρύθη το 1923 εις την λίμνην των Ίωαννίνων. Είς τά έπίσημα άρχεία φαίνεται ότι το 1931 ύπήρχε μόνον 1 άλιευτικός συνεταιρισμός εις την Έλλάδα. Κατά το 1940 οί άλιευτικοί συνεταιρισμοί είχαν φθάσει τους 37. Μετά την άπελευθέρωσιν η συνεταιριστική όργάνωσις εις την άλιείαν λαμβάνει ταχύν ρυθμόν. Το 1945 ιδρύονται 24 νέοι άλιευτικοί συνεταιρισμοί, 49 το 1946, 37 το 1947 και 6 το 1948. Έν λειτουργία άλιευτικοί συνεταιρισμοί κατά το 1949 ύπήρχον:

Μικράς άλιείας: 1 εις την Θράκην, 26 εις την Μακεδονίαν, 9 εις την Δυτικήν Στερεάν Έλλάδα και Ήπειρον, 13 εις την Ανατολικήν Στερεάν Έλλάδα, Θεσσαλίαν και Εύβοιαν, 9 εις την Πελοπόννησον, 5 εις τας Ιονίους νήσους, 12 εις τας νήσους του Αιγαίου, 3 εις την Κρήτην και 1 εις την Δωδεκάνησον.

Μέσης άλιείας: 1 εις την Θράκην, 6 εις την Μακεδονίαν, 1 εις την Δυτικήν Στερεάν Έλλάδα και Ήπειρον, 10 εις την Ανατολικήν Στερεάν Έλλάδα, Θεσσαλίαν και Εύβοιαν, 3 εις τας νήσους του Αιγαίου, 1 εις την Κρήτην και 2 εις την Δωδεκάνησον.

Σπογγαλιείας: 1 εις την Πελοπόννησον, 2 εις την Ανατολικήν Στερεάν Έλλάδα, Θεσσαλίαν και Εύβοιαν, 3 εις τας νήσους του Αιγαίου και 1 εις την Δωδεκάνησον.

Λιμνών: 1 εις την Θράκην, 9 εις την Μακεδονίαν, 3 εις την Ανατολικήν Στερεάν Έλλάδα, Θεσσαλίαν και Εύβοιαν και 3 εις την Δυτικήν Στερεάν Έλλάδα και Ήπειρον.

Ιχθυοτροφείων: 3 εις την Θράκην, 1 εις την Μακεδονίαν, 3 εις την Δυτικήν Στερεάν Έλλάδα και Ήπειρον και 6 εις

Ο ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Περιοχή:	Μηχανότρατες	Γρι—γρι	Τράτες	Γρίποι	Δίκτυα	Παραγάδια	Διάφορα
1. Πειραιεύς	71	72	283	57	720	406	56
2. Μακεδονία	36	64	70	89	641	341	100
3. Χαλκία	32	39	63	19	209	141	37
4. Πάτραι	15	26	123	22	100	102	9
5. Βόλος	31	14	42	30	341	133	—
6. Μυτιλήνη	15	12	39	18	285	170	—
7. Καβάλα	9	25	17	20	75	32	—
8. Κρήτη	13	9	19	5	68	92	—
9. Χίος	15	7	51	—	83	51	—
10. Πρεβέζα	—	3	32	—	369	88	—
11. Αλεξανδρούπολις	2	—	—	18	145	58	61
12. Καλαμάι	2	4	39	—	46	134	—
13. Σάμος	17	—	35	19	103	50	—
14. Κυκλάδες	6	2	88	5	196	98	18
15. Κέρκυρα	3	2	43	12	37	58	—
16. Δωδεκάνησα	1	—	31	12	100	83	—

σιμεία και ή αναδιοργάνωση των ύφισταμένων και ή ίδρυσις νέων βιομηχανιών και βιοτεχνιών κονσερβών και άλιπάζτων ως και ή βελτίωση και επέκτασις των ύφισταμένων βιομηχανιών παραγωγής άλιευτικών ειδών. Αναμένεται ότι 12 % περίπου της προβλεπόμενης παραγωγής άλιευμάτων του 1952—1953, ήτοι 6.500 τόνοι, θα ύποβληθούν εις επέξεργασίαν προς παραγωγήν καπνιστών και άλιπάζτων. Ω.

ΙΧΘΥΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

Κατωτέρω παραθέτομεν πίνακα των κυριωτέρων Ιχθύων των ελληνικών θαλασσών κατ' αλφαθητικήν τάξιν. (Έντός παρενθέσεως αναφέρεται τό άρχαίον ελληνικόν όνομα, όπου είναι γνωστόν).

Άθερίνα, άθερινός, άθυρνός (άθερίνη). Είναι δύο είδη: ό κεφαλάς και ό σουβλίτης.

Άετός, σελάχι, θαλάσσιος άετός (μυλιοβατίς και μύλη βατίς).

Βλάχος. Παραλλαγή σφυρίδας εις μεγαλύτερον μέγεθος.

Βιολι, σελάχι.

Γαλέος, γαλιός, δροσίτης (γαλέος).

Γάτος, σκυλόψαρο, φινόγατος. Δύο είδη μεγάλου και μικρού μεγέθους.

Γαύρος, χαψί, αντίζουγιά, γαυρί. (Έγραυλις έγκαρσίχολος).

Γκρανιός, κραινιός.

Γόπα, γούπα, βούπα (βώξ, ό κοινώς βόαξ, δόνξ = συντηρημένον βώξ). Τό όνομά του δηλοί ότι εκβάλλει βοήν τινα.

Γυαλίτης, Μικρά γόπα.

Γύλος, ήλιος, ζίλας (Ίούλιος).

Γοφάρι, γουφάρι, λουφάρι (γάμφος, άμια, τεμνόδους ό πηδητής, τρώκτης).

Γλώσσα, χουσιτίδα (βούγλωσσον, κυνόγλωσσον, ψήττα ή ψήσσα, σάνδαλον).

Δελφίν, δελφίν.

Δράκαινα (δράκων, τραχίνος, έχιδνα κατά Κυβιέρου).

Ζαγκέτα, παραλλαγή γλώσσας, λευκή.

Ζαργάνα, δελανίδα, δελονίδα, ζαργανόψαρο (δελόνη, ραφίς).

Ζύγαινα, πατερίτσα, μεγάλος καρχαρίας (ζύγαινα).

Καλογοριά, καλογορίτσα, καστανάκι (χρόμις).

Καρχαρίας, γλαύκος, σκολόψαρο, σκύλος.

Κεντρώνι, μικρό σκυλόψαρο (άκανθίας). Φέρει δύο άγκάθια στη ράχη.

Κατσούλα, χτενάκι, ταστσάρα, κοκκινόγλωσσα, παπαγάλος (κτείς).

Κέφαλος. Διάφορα είδη: Βελάντζα, γρέτζος, γάτρος, λαυκίος, μαυράκι, μυζιάρι, μπάφα, μισολαυκίος, τοπάνι (κεστρέυς, κέφαλος).

Καπόνι. Είδος χελιδονόψαρου πού δέν πετά. Τό λεγόμενον Ιε εποήπιπ, λόγω της βοής πού εκβάλλει όταν συλληφθή. Κοκάλι. Παραλλαγή σαυριδιού εις μεγάλο μέγεθος με λαμπράν απόχρωσιν.

Κολιός. (Κολιάς).

Κουτσομούρα. Είδος μπαρμπουνιού με τό κεφάλι κοφτό και όχι καμπύλον.

Κωδιός, κωδιός, κωκοβιός. (Κωδιός, σκυίς).

Κυνήγος, λαγός. Είδος γουφαριού με γαμψήν κεφαλήν.

Λαδοάκι, λάδραξ ό λύκος (λάδραξ).

Λίτσα. Είδος γουφαριού με πεπλατισμένον τό σώμα.

Λούτσος, σφύραινα, σφήνουρα, σφύρα (σφύραινα).

Λυθραίνι, μερσανί τουρκικόν (έρυθρίος).

Λύχνος, καλλιόμμος (ούρανοσκοπός).

Μαγιατίκο, ματίσο, μαγιόψαρο, κοπάνι, (θύννος). Ή κυριώτερα παραλλαγή του τόνου.

Μναλί, μικρό μαγιατίκο.

Μπαλάς, παραλλαγή λυθρινού.

Μαρίδα, σμαρίδα (μαρίς). Δύο είδών: ή λεπτή του Φαλήρου, ή τσέρουλα.

Μελανούρι (μελάνουρος).

Μένουλα, σμαοίδα (μαινίς ή κοινή). Μεγάλη πρασινόμαυρη μαρίδα.

Μουγγρί, δρόγκος, δρόγκα (γόγγρος).

Μουδιάστρα, πορπίλλη, (νάρκη).

Μουρμούρα, μουρμούρι, βασιλόψαρο (μόρμυρος). Άνήκει εις τά σπαροειδή.

Μπακαλιάσος, δακαλάς, (δύος, δνίσκος, γάδος).

Μπαρμπουνί (τρίγλι, πωγωνόφορος ή γενεινίτις).

Μυλοκόπι, (μύλος, άγωνατίδιον). Είναι γενειόφορον.

Ξιφίας, ξιφίός, (ξιφίας).

Όζύρρυγχος, σπουρίον, μουρούνα. Παρ' ήμιν μόνον εις τό Τάγγεζι εισερχόμενος εις τόν Πηνειόν.

Πέρκα, πέρδικα (πέρκη).

Παλαιάδα, ούλάκι, τορίκι, ρίκι, πετσούδα (πηλαμός). Ή δνομασία των είναι αναλόγως του μεγέθους.

Πεσκαντρίτσα, βατραχόψαρο (λοφίος).

Πισί, μεγάλη γλώσσα (βούγλωσσον). Πισί = παράφθορα του ψήσσα, κοινώς ψησί.

Ράγια, σελάχι, ράγια, βατίς ή γνησία ή άκανθατή, ράσα (βατίς ή βάτος).

Ρόμβος, καλκάνι.

Ρέγγα (άρίγγιον).

Ροφός, ρουφός (ορφίός, γίγας επινέφελος).

Ρίνα, σελάχι (ρίνη).

Σαλιάρα, λεβέρα, γλίνας, γοργοσάλιαρος (δλέννος, σιαλίς).

Σαργός, σαργός (σάργος, σαργός).

Σαρδέλλα, σάρδα, παπαλίνα (σαρδίνη). Ή παπαλίνα είναι ή μικρά σαρδέλλα.

Σελάχια, άγριόψαρο, Ιχθύες πλαγιόστομοι. Είναι δύο κυρίως γένη, βατίδες, καρχαρία.

Σάλπα, σάρπα, (βώξ ή σάλπη).

Σαυρίδι, σαύρος, σαμπανί, μικρό σαυρίδι.

Σικιός, παντελής (σκίαϊνα, κορακίος).

Σκαθάρι, άσκάθαρος, δαγιούκο (καυθαρίς, κάυθαρος). Βαγιούκο λέγεται εις Κέρκυραν.

Σκάρος (σκάρος). Τό σκάρος είναι παράγωγον του σκαίρω = πηδών, σκιρτώ.

Σκορπιός, σκορπίνα (σκορπίος).

Σκουμπρί. Κατά την εποχήν ονομάζονται τσίροι ή λιπαρίτες, (σκούμβρος). Τσίροι όταν είναι άδύνατοι, λιπαρίτες όταν είναι παχείς.

Σκυλόψαρον, σκύλος (σκύλιον, σκύλαξ), μικρόν σκυλόψαρον.

Σμύρα, σμύρα (Μύραινα ή Έλένη).

Συναγρίδα, συναγρίς (συναγρίς ή συνόδων).

Σπαθί, σπαθόψαρο, άσημύοψαρο (λεπιδόπους ή τριχίουρος).

Σπάρος, σπάρος (σπάρος).

Στήρα. Παραλλαγή σφυρίδας.

Σφυρίνα, σφύρα (σφύραινα).

Τόνος, όρκυνο, όρσινο, τόνινα (θύννος).

Τσαούσι. Παραλλαγή λυθρινού.

Τσιπούρα, χρυσόφα, μαρίδα, κότσα, (χρυσόσφυρος). Λίγδα = μικρά τσιπούρα.

Τροχός. Παραλλαγή σαρδέλλας εις μεγάλο μέγεθος.

Τρυγώνα, σελάχι, μούτρουβα, μούτριτσα, (τρύγων). Παραλλαγή τρυγώνας είναι ό βάτος.

Φαγγύρι, κορωνάτο = άρσενικό φαγγύρι (φάγγος).

Φρίσσα, φρίσσα (θρίσσα, τριχίς). Παραλλαγή μεγάλης σαρδέλλας.

Χειλού, άχειλούτσα, λάμπαινα, λαπίνα (λάμπραινα, κόσσυφος, κίχλη). Κόσσυφος και κίχλη = άρσενική και θηλυκή χειλού.

Χέλι (έγχελυς).

Χάννος (χάννη).

Χαρακίδα, ξυνομούτα, ούγεννα, σουβλίτης (χάραξ).

Χριστόψαρο, σανπιέρος (Ζεύς).

Οί εις τόν άνω πίνακα Ιχθύες είναι ένδημικοί ή άποδημητικοί. Ένδημικοί όμως Ιχθείς με την κυριολεξίαν έχομεν πολύ όλίγους. Έκτός εύρισθίμων τινών ειδών, όπως ή χειλού, ή στήρα, ό ροφός, ή δράκαινα, ό κωδιός, ή σαλιάρα κλπ., τά όποια σχεδόν πάντοτε εύρίσκονται εις τά ύδατά μας, όλα τά άλλα κινούνται και άπομακρύνονται από τας άκτάς. Και άλλα μεν έξ αυτών, όπως ό τόνος, ή παλαιάδα, τό σκουμπρί, ό κολιός, τά μεγάλα φαγγύρια και άλλα ταξιθεύον μακριά, ώρισμένην εποχήν φεύγουν και ώρισμένην έρχονται και αυτοί είναι οι άποδημητικοί Ιχθύες. Άλλοι δε, οι λεγόμενοι ένδημικοί Ιχθύες, άν και κατά την διάρκειαν ίσως του χειμώνου όλιγοστεύουν και άποκρύπτονται από τας παρακτίους περιοχάς των, έν τούτοις ποτέ δέν παύουν να παρουσιάζουν την παρουσίαν των. Καθ' όλην την διάρκειαν του έτους συλλαμβάνονται εις την άνοικτήν θάλασσαν και εις τά βαθύτερα ύδατα. (Περί των άποδημητικών Ιχθύων και των μετακινήσεών των βλ. Ιχθύς).

Ίχθύες γλυκέων υδάτων. Έκτός των θαλασσιών Ιχθύων έχομεν και Ιχθύς γλυκέων υδάτων, οι κυριώτεροι των όποίων είναι: Ό κυπρίνος, ή λαζάνι, σαζάνι, ό έσοξ ή τούρνα, ή πέρκη, ή πέστρωφα, ό σίλουρος ή γουλιανός, ό σολομός και άλλοι.

Θεόδωρος Ν. Μαρσέλλος

Τά μεταλλεία

Άπό μεταλλευτικής άπόψεως ή Έλλάς παρουσιάζει αξιόλογον ένδιαφέρον, αφ' ένός μεν λόγω της ποικιλίας των έν αυτή άπαντωμένων μεταλλευμάτων και του πολυτιμού των παραλίαν αυτής, διεκκολώνοντας μεγάλως την μεταφοράν των μεταλλευμάτων και την έν γενεί εκμετάλλευσιν των μεταλλείων, αφ' έτέρου δε λόγω της σπανιότητος ή έξαιρετικής ποιότητος τινών εκ των ελληνικών ορυκτών, ως της σμύρας της Νάξου, του λευκόλιθου της Εύβοίας και της Λέσβου, του χρωμίτου της Φθιώτιδος και της Μακεδονίας, των θωειτών της Βοιωτίας και της Μεγαρίδος, των μεταλλευμάτων υκέλιου της Λοκρίδος, των σιδηρομεταλλευμάτων της Σερφίδου και άλλων.

Τά σπουδαιότερα εκ των ελληνικών μεταλλευμάτων, άν διε-

πιστώθησαν ήδη σημαντικά ποσότητες και άτινα τελούσιν ετις εύμενεις ως επί τό πλείστον συνθήκας εκμεταλλεύσεως είναι ό δωξίτης, ό λευκόλιθος, ή βαρυνίτη, ή σμύρις, τά μικτά θειούχα (εις τά όποια έπικρατούσιν αι ένθειοι ένώσεις μολύβδου, υειδραργύρου και σιδήρου και τά όποια οι μεταλλεργολόγοι εκφράζουν δια του Ρ.Β.Ρ.), ό σιδηροπυρίτης, ό χρωμίτης, τά σιδηρομεταλλεύματα, τά μεταλλεύματα υκέλιου, τό μολυβδαίνιον, ό λιγγίτης, ό στεατίτης (τάλκης). Έπίσης εκ των λατομικών ορυκτών τά μαρμαρα, ό γύψος ή θηρωκή γή, ή κίσαρις (έλαφρόπετρα), ό κοαλίτης. Έκ του γεωλογικού δε σχηματισμού της χώρας προκύπτουσι σαφείς ενδείξεις εύρέσεως και νέων μεταλλευτικών κοιτασμάτων και αισθητής αύξήσεως